

**Թեմատիկ պլանավորում
Հայաստանի աշխարհագրություն**

9-րդ դասարան

2023-2024 ուստարի

Տարեկան 102 ժամ

Շաբաթական 2+1

Ժամ	Կետ	Թեմա՝ Հայաստան: Հայկական լեռնաշխարհ
Նպատակը		• Ձեռք բերել գիտելիքներ Հայկական լեռնաշխարհի աշխարհագրական դիրքի, բնական պայմանների ու ռեսուրսների մասին
Վերջնարդյունքները		• Համեմատել Հայկական լեռնաշխարհի և ՀՀ տարածքի մակերեսները: • Իմանալ Հայկական լեռնաշխարհի գործող հրաբուխները և մակերևույթի հիմնական գծերը: • Իմանալ գլխավոր լեռնագրական միավորները: • Թվարկել տարվա եղանակները և նշել առավելագույն և նվազագույն ջերմաստիճանները: • Թվարկել և քարտեզի վրա ցույց տալ խոշոր լճերն ու գետերը՝ ըստ ավազանների: • Բացատրել բուսականության և կենդանական աշխարհի տարածման առանձնահատկությունները: • Թվարկել հողերի տիպերը
1	1.	Ներածություն
1	2.	Հայաստանն աշխարհի քարտեզում: Սահմանները: Աշխարհագրական դիրքը
2	3.	Երկրաբանական առանձնահատկությունները: Մակերևույթի հիմնական գծերը:
1	4.	Կլիմայական առանձնահատկությունները:
2	5.	Ջրագրական ցանցը
1	6.	Հողերը, բուսականությունը, կենդանական աշխարհը
1		Թեմայի ամփոփում
		Թեմա՝ Հայաստանի Հանրապետություն
Նպատակը		Օանոթացնել • ՀՀ աշխարհագրական դիրքի և վարչատարածքային կառուցվածքին • Տարածքային կառավարման համակարգի առանձնահատկությունները:
Վերջնարդյունքները		Ներկայացնել ՀՀ աշխարհագրական դիրքի տարատեսակները Թվարկել ՀՀ-ի սահմանակից պետությունները Բացատրել՝ ՀՀ պետական կառավարման ձևն ու վարչատարածքային կառուցվածքը, Թվարկել և ցույց տալ մարզերն ու մարզկենտրոնները:
1	7.	Ընդհանուր ակնարկ: ՀՀ սահմանների ձևավորումը, աշխարհագրական դիրքը
2	8.	Վարչատարածքային կառուցվածքը և տարածքային կառավարումը
		Թեմա՝ Հայաստանի Հանրապետության բնությունը
Նպատակը		Ապահովել ՀՀ բնության օբյեկտների և երևույթների տարածական օրինաչափությունների և առանձնահատկությունների վերաբերյալ գիտելիքների և վերլուծական հմտությունների ձևավորումը:

Վերջնարդյունքները	Վերլուծել ՀՀ ֆիզիկաաշխարհագրական հիմնական բնութագրիչների՝ օբյեկտներին, երևույթների ու գործընթացների ձևավորման և տեղաբաշխման առանձնահատկությունները:
2	9. Երկրաբանական կառուցվածք:Օգտակար հանածոները:
2	10. Մակերևույթը
2	11. Մակերևույթը(շարունակությունը)
1	12. Կլիմայի ընդհանուր բնութագիրը
1	13. Տարվա կլիմայական եղանակները:Կլիմայի վերընթաց գոտիականություն
2	14. Ջրագրությունը Գետերը
2	15. Ջրագրությունը:Լճերը:Սևանա լիճ
1	16. Հողային ծածկույթը
1	17. Բուսականություն: Կենդանական աշխարհը
1	18. Լանդշաֆտները: Վերընթաց գոտիականություն
1	19. Բնօգտագործման և բնապահպանության հիմնախնդիրները
2	20. Հատուկ պահպանվող տարածքները:ՀՀ Կարմիր գիրք
1	21. Թեմայի ամփոփում
1	22. Հարցեր և առաջադրանքներ<<Հայկական լեռնաշխարհ և<<Հայաստանի հանրապետությունը>>բաժինների կրկնության համար
1	Թեմատիկ աշխատանք
	Թեմա՝ Հայաստանի Հանրապետության բնակչությունը
Նպատակը	Ձևավորել գիտելիքներ ՀՀ բնակչության վերարտադրության կազմի, տեղաբաշխման և տարաբնակեցման օրինաչափությունների և առանձնահատկությունների վերաբերյալ
Վերջնարդյունքները	Ներկայացնել և վերլուծել ՀՀ բնակչության թվի և դրա շարժընթացի, կազմի, տեղաբաշխման և տարաբնակեցման առանձնահատկությունները: Թեմայի նպատակին հասնելու համար սովորողը պետք է կարողանա՝ 1. Բացատրել Հայաստանում բնակչության թվի շարժընթացի պատճառները՝ 19-րդ դարից մինչև մեր օրերը: 2. Վերլուծել ՀՀ բնակչության բնական և մեխանիկական շարժերի ցուցանիշների դինամիկան, վերարտադրության և ժողովրդագրական քաղաքականության առանձնահատկությունները, բնական աճի ցածր մակարդակը: 3. Ներկայացնել ՀՀ բնակչության ազգային, կրոնական և սեռատարիքային կազմի առանձնահատկությունները: 4. Թվարկել ՀՀ աշխատանքային ռեսուրսները բնութագրող որակական և քանակական ցուցանիշները, բացատրել տնտեսության զարգացման և աշխատանքային ռեսուրսների քանակի և որակի միջև առկա կապերը: 5. Գնահատել միգրացիայի սոցիալ-տնտեսական հետևանքները ՀՀ-ում: 6. Ներկայացնել ՀՀ բնակչության տեղաբաշխման և տարաբնակեցման առանձնահատկությունները: 7. Քարտեզի վրա ցույց տալ ՀՀ քաղաքներն ըստ մարզերի:
1	23. Ընդհանուր ակնարկ:Թվաքանակի շարժընթացը

1	24.	Բնակչության թվի բնական և մեխանիկական շարժրնթացը
1	25.	Բնակչության կազմը
1	26.	Աշխատանքային ռեսուրսները
1	27.	Բնակչության տեղաբաշխումը: Տարաբնակեցումը
2	28.	Խոշոր քաղաքները
2	29.	Մայրաքաղաք Երևան
1	30.	Հարցեր և առաջադրանքներ<<Հայաստանի Հանրապետության բնակչությունը>> բաժնի կրկնության համար
1		Թեմատիկ աշխատանք 2
Թեմա՝ Հայաստանի Հանրապետության տնտեսությունը		
Նպատակները	Ձևավորել գիտելիքներ ՀՀ տնտեսության ճյուղային կառուցվածքի, զարգացման գործոնների և տարածական բաշխվածության վերաբերյալ:	
Վերջնարդյունքները	<p>Բացատրել և վերլուծել ՀՀ տնտեսության ճյուղային և տարածքային կառուցվածքի ու մասնագիտացման առանձնահատկությունները:</p> <p>Թեմայի նպատակին հասնելու համար սովորողը պետք է կարողանա</p> <p><i>Վերլուծել</i> ՀՀ տնտեսության զարգացման բնական (բնառեսուրսային) նախադրյալներն ու առանձնահատկությունները:</p> <p><i>Բնորոշել</i> ՀՀ արդյունաբերությունը, <i>բացատրել</i> ճյուղային կառուցվածքն ու տեղաբաշխման առանձնահատկությունները:</p> <p><i>Նկարագրել</i> ՀՀ վառելիքաէներգետիկ համալիրը:</p> <p><i>Բացատրել</i> հանքագործական արդյունաբերության զարգացման գործոնները, <i>գնահատել</i> հանքագործական արդյունաբերության նշանակությունը ՀՀ տնտեսական համակարգում:</p> <p><i>Բնորոշել</i> վերամշակող արդյունաբերությունը, <i>մեկնաբանել</i> վերամշակող արդյունաբերության ճյուղերի զարգացման ներուժը:</p> <p><i>Բնութագրել</i> ՀՀ հողային ֆոնդի կառուցվածքն ու բարելավման միջոցառումները:</p> <p><i>Թվարկել</i> գյուղատնտեսական ճյուղերը, <i>գնահատել</i> դրանց <i>Բացատրել</i> սննդի արդյունաբերության ճյուղերի տեղաբաշխման առանձնահատկությունները:</p> <p><i>Բնութագրել</i> ՀՀ տրանսպորտային ցանցի առանձնահատկությունները, <i>նկարագրել</i> տրանսպորտի հիմնական տեսակներն ու տրանսպորտային հանգույցները:</p> <p><i>Ներկայացնել</i> ՀՀ տնտեսության ոչ արտադրական՝ սպասարկման ոլորտի կառուցվածքը :</p> <p><i>Բնորոշել</i> Հայաստանի Հանրապետության տեղն ու դերը համաշխարհային տնտեսության համակարգում:</p> <p><i>Կիրառել</i> ՀՀ արդյունաբերության, գյուղատնտեսության և տրանսպորտի քարտեզները:</p>	
1	31.	Ընդհանուր բնութագիրը
2	32.	ՀՀ արդյունաբերությունը:Ընդհանուր բնութագիրը:Ճյուղային կառուցվածքը
2	33.	Վառելիքաէներգետիկ համալիրը
2	34.	Մետալուրգիական արդյունաբերությունը
2	35.	Մեքենաշինությունը
2	36.	Քիմիական արդյունաբերությունը
2	37.	Թեթև արդյունաբերությանը
1	38.	Արդյունաբերության նորագույն ճյուղեր

1	39.	Արդյունաբերության այլ ճյուղերը
1	40.	ՀՀ գյուղատնտեսությունը: Ընդհանուր բնութագիրը
1	41.	Հողային ֆոնդը: Գյուղատնտեսական հողաբաբեկավումը

Ժամ	Կետ	Թեմա՝ Հայաստանի Հանրապետության տնտեսությունը
	Նպատակը	<ul style="list-style-type: none"> Ձևավորել գիտելիքներ ՀՀ տնտեսության ճյուղային կառուցվածքի, զարգացման գործոնների և տարածական բաշխվածության վերաբերյալ:
	Վերջնարդյունքները	<ul style="list-style-type: none"> <i>Ներկայացնել</i> ՀՀ գյուղատնտեսության զարգացման նախադրյալները, ճյուղային կառուցվածքը, տարածքային տեղաբաշխումն ու մասնագիտացումը: <i>Թվարկել</i> արտահանման ներուժ ունեցող գյուղատնտեսական ճյուղերը, <i>գնահատել</i> դրանց զարգացման հեռանկարները: ՀՀ տրանսպորտային ցանցի առանձնահատկությունները, <i>նկարագրել</i> տրանսպորտի հիմնական տեսակներն ու տրանսպորտային հանգույցները: <i>Ներկայացնել</i> ՀՀ տնտեսության ոչ արտադրական՝ սպասարկման ոլորտի կառուցվածքը, արդի դերն ու հեռանկարային նշանակությունը:
1	42	Բուսաբուծությունը
1	43	Անասնապահություն
1	44	Գյուղատնտեսական մթերքների վերամշակումը: Ագրոարդյունաբերական համալիրը
1		Գ ո ռ ծ ն ա կ ա ն աշխատանք
1		Թեմատիկ աշխատանք
1	45	ՀՀ տրանսպորտի ընդհանուր բնութագիրը
1	46	Տրանսպորտի գլխավոր տեսակները
1	47	Սպասարկման ոլորտ: Ընդհանուր բնութագիրը: Կրթության և գիտության ճյուղերը
1	48	Մշակույթը, առողջապահությունը, առևտուրը և այլ ճյուղեր
2	49	Զբոսաշրջություն
		Թեմա՝ Հայաստանի Հանրապետության վարչական մարզեր
	Նպատակը	<ul style="list-style-type: none"> Ձևավորել գիտելիքներ Հայաստանի Հանրապետության վարչական մարզերի պատմաաշխարհագրական նկարագրի, բնության, բնական պայմանների և ռեսուրսների, բնակչության և տնտեսության վերաբերյալ:
	Վերջնարդյունքները	<ul style="list-style-type: none"> <i>Ներկայացնել</i> ՀՀ վարչական մարզերը, բնությունը (ռելիեֆ, կլիմա, ջրագրություն, կենսաբազմազանություն, վերընթաց գոտիականություն), բնակչության թիվը, դրա դինամիկան,

		կազմը, տեղաբաշխումն ու տարաբնակեցումը: <ul style="list-style-type: none"> • <i>քարտեզի վրա ցույց տալ</i> վարչական մարզերը ու դրանց կենտրոնները:
2	50	Արագածոտնի մարզ
2	51	Արարատի մարզ: Արմավիրի մարզ
2	52	Գեղարքունիքի մարզ
2	53	Լոռու մարզ
2	54	Վոտայքի մարզ
1	55	Թեմատիկ աշխատանք
2	56	Շիրակի մարզ
2	57	Սյունիքի մարզ
2	58	Վայոց ձորի մարզ: Տավուշի մարզ
1		Գ ո ռ ծ ն ա կ ան աշ խատան ք
2	60	ՀՀ-ն աշխատանքի միջազգային բաժանման համակարգում: Արտաքին տնտեսական կապերը
		Թեմա՝ Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետություն
Նպատակ		<ul style="list-style-type: none"> • Ձևավորել գիտելիքներ և Արցախի Հանրապետության պատմաաշխարհագրական նկարագրի, բնության, բնական պայմանների և ռեսուրսների, բնակչության և տնտեսության վերաբերյալ:
		<ul style="list-style-type: none"> • <i>Ներկայացնել</i> Արցախի տարածքը և սահմանները, բնությունը (ոելիեֆ, կլիմա, ջրագրություն, կենսաբազմազանություն, վերընթաց գոտիականություն), բնակչության թիվը, դրա դինամիկան, կազմը, տեղաբաշխումն ու տարաբնակեցումը: • <i>քարտեզի վրա ցույց տալ</i> վարչական շրջաններն ու դրանց կենտրոնները:
2	61	Ընդհանուր բնութագիրը: Սահմանները: Բնական պայմանները
2	62	Բնակչությունը
2	63	Տնտեսություն
3		Պահուստային ժամ

